

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 388/2020-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Roberta Šorla predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Hrčka – Sabó s. r. o., Obchodná 187/6, Sečovce, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Jozef Sabó, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 5 Tk 1/2018 z 29. apríla 2020 a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Tos 62/2020 z 15. júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho

základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 Tk 1/2018 z 29. apríla 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tos 62/2020 z 15. júna 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), pre zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona a pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 3 Trestného zákona.

3. Okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 Tk 1/2018 z 29. apríla 2020 podľa § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 8. apríla 2020 zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ponuku písomný sľub sťažovateľa neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

4. Proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 4 Tos 62/2020 z 15. júna 2020 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v zásade opakuje argumentáciu uvedenú vo svojej sťažnosti proti predmetnému uzneseniu okresného súdu, pričom v podstatnom namieta, že v jeho prípade dôvody väzby nie sú dané, pričom okresný súd, ako aj krajský súd sa náležite nevysporiadali s jeho námietkami. Nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu je tak vadou, ktorá podľa názoru sťažovateľa robí napadnuté rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu arbitrárnymi.

6. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti možno zhrnúť, že podľa názoru sťažovateľa k namietanému porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo tým, že okresný súd arbitrárne zamietol sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a krajský súd arbitrárne zamietol sťažnosť sťažovateľa proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Tos/62/2020 zo dňa 15.06.2020 a uznesením Okresného súdu v Košiciach sp. zn. 5Tk/1/2018 zo dňa 29.04.2020 boli porušené základné práva [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 3 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Tos/62/2020 zo dňa 15.06.2020 sa zrušuje a Krajskému súdu v Košiciach sa prikazuje, aby [REDAKOVANÉ] neodkladne prepustil z väzby na slobodu.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta JUDr. Jozefa Sabóa, AK Hrčka Sabó s.r.o... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

14. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

15. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

16. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci

a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

17. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

18. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 5 Tk 1/2018 z 29. apríla 2020 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 62/2020 z 15. júna 2020. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že okresný súd arbitrárne zamietol sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a krajský súd arbitrárne zamietol sťažnosť sťažovateľa proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu.

19. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

20. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci

ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody.

21. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

22. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 Tos 62/2020 z 15. júna 2020. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

23. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využil), o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

24. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

25. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

26. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením práva na osobnú slobodu a bezpečnosť arbitrárnym rozhodnutím krajského súdu o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu ústavný súd poznamenáva, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav či aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

27. Pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť alebo nemal byť prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa tak v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či je odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

28. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu.

29. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením prvostupňového uznesenia okresného súdu (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu totiž zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania, pozri napr. IV. ÚS 350/09, II. ÚS 112/2020).

30. Krajský súd v napadnutom uznesení sp. zn. 4 Tos 62/2020 z 15. júna 2020 pri preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu k splneniu hmotnoprávnych predpokladov väzby konštatoval, že okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že dosiaľ na hlavnom pojednávaní vykonané dôkazy, ako aj dôkazy zabezpečené v štádiu prípravného konania dostatočným spôsobom naďalej odôvodňujú podozrenie, že sťažovateľ sa spolu s ďalšími osobami označenými v skutkových vetách dopustil takého konania, ktoré vykazuje znaky trestných činov, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie a následne aj podaná obžaloba, na podklade ktorej sa vedie toto trestné konanie. V súčasnej fáze trestného konania okresný súd nehodnotil každý jednotlivý vykonaný dôkaz samostatne ani v ich nadväznostiach, avšak napriek tomu okresný súd konštatoval, že dôkazná situácia sa vyvíja v neprospech sťažovateľa a zákonným spôsobom vykonávané dôkazy nasvedčujú tomu, že sa dopustil prejednávanej trestnej činnosti. Materiálne dôvody väzby sťažovateľa sa od posledného rozhodnutia o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (31. decembra 2019) nezmenili. Od tej doby boli vykonané na hlavnom pojednávaní len dva dôkazy, a to výsluch svedka [REDAKOVANÉ] a opätovný výsluch obžalovaného [REDAKOVANÉ], ktorý o svoje vypočutie sám požiadal. Vykonaním týchto dôkazov sa dôkazná situácia vo vzťahu k sťažovateľovi nezmenila.

31. Krajský súd uviedol, že okresný súd dal do pozornosti, že od posledného rozhodovania o väzbe sťažovateľa bolo nariadených niekoľko termínov hlavného pojednávania. Dňa 22. januára 2020 bolo hlavné pojednávanie odročené pre neprítomnosť na slobode stíhaného spoluobžalovaného, ktorý neudelil súhlas na vykonanie hlavného pojednávania v uvedenom termíne v jeho neprítomnosti, neskôr – 5. februára 2020 boli vypočutí svedok [REDAKOVANÉ] a obžalovaný [REDAKOVANÉ], termín 19. februára 2020 bol zrušený pre zdravotné dôvody predsedníčky senátu po stomatologickej operácii, termín 18. marca 2020 bol zrušený z dôvodu, že pri šírení vírusu COVID-19 neboli ešte usmernenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre postup súdov v konaniach, následne 1. apríla 2020 bolo hlavné pojednávanie odročené pre ospravedlненú neprítomnosť obhajcov väzobne stíhaných obžalovaných, rovnako tak 22. apríla 2020 pre neprítomnosť všetkých obhajcov väzobne stíhaného [REDAKOVANÉ]. Najbližší termín hlavného pojednávania bol potom stanovený na 20. máj 2020. Okresný súd vyslovil názor, že v predmetnej trestnej veci koná plynule, aj za mimoriadnej situácie, ktorú v spoločnosti vyvolalo šírenie vírusu COVID-19, čím sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, že pandémie neprimerane predĺži trestné konanie.

32. Čo sa týka väzobných dôvodov aj v danom štádiu trestného konania, okresný súd uzavrel, že na strane sťažovateľa pretrváva obava z pokračovania v trestnej činnosti v prípade prepustenia na slobodu. Naďalej platí už niekoľkokrát súdom konštatované, že menovaný páchal trestnú činnosť po dlhšiu dobu, v minulosti sa dopustil aj inej násilnej trestnej činnosti, konkrétne za prečin výtržníctva bol dosiaľ dvakrát odsúdený. V prvom prípade sa na sťažovateľa síce hľadí, akoby nebol súdne trestaný, v druhom prípade mu Okresný súd Humenné rozsudkom sp. zn. 3 T 177/2015 z 19. septembra 2019 uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, výkon ktorého podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov. Uvedené podľa okresného súdu svedčí o násilníckej povahe sťažovateľa, o ktorej vypovedali na hlavnom pojednávaní viacerí svedkovia, napríklad [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] majú zo sťažovateľa strach, obávajú sa fyzickej likvidácie. Sťažovateľ sa hrubo a násilne správal aj voči svojej bývalej priateľke [REDAKOVANÉ] a jej matke, tiež sa im vyhrážal, čo vyplynulo zo záverov znaleckého skúmania, ktorému bol

podrobený mobilný telefón sťažovateľa. O osobe sťažovateľa vypovedajú aj dôkazy, ktoré boli vykonané na verejnom zasadnutí 31. decembra 2019 pred rozhodnutím o predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Z charakteristiky, ktorú na sťažovateľa spracoval ústav na výkon väzby 23. decembra 2019, vyplynulo, že opakovane porušoval úlohy a nariadenia vyplývajúce z ústavného poriadku, voči príslušníkom zboru sa správal neslušne, za čo mu bol vo viacerých prípadoch uložený disciplinárny trest. Za neslušné správanie 26. marca 2018 dostal tri dni samoväzby, za prechovávanie komunikačného zariadenia 21. februára 2019 päť dní samoväzby, za neslušné správanie 7. marca 2019 dva mesiace bez vlastného televízora, za neplnenie pokynov príslušníka a neslušné správanie 7. októbra 2019 zákaz dvoch nákupov a za zneužitie preukazu iného obvineného na telefonovanie počas vychádzky 11. decembra 2019 pokarhanie. Disciplinárne odmenený počas viac ako dvoch rokov výkonu väzby nebol ani raz. Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že formácia sťažovateľa počas výkonu väzby neprebícha v žiaducom smere. O agresívnej povahe sťažovateľa a jeho zámeroch vo vzťahu ku svedkom, ktorí ho z trestnej činnosti usvedčujú, vypovedá podľa okresného súdu aj zvuková nahrávka telefonického rozhovoru sťažovateľa a [REDAKOVANÉ] z 21. novembra 2019, kde sa sťažovateľ vyjadruje k osobám svedkov v tomto konaní [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. O osobe sťažovateľa v mnohom napovedá aj jeho správanie počas hlavného pojednávania či počas verejných zasadnutí, keď sa dehonestujúco a bez rešpektu vyjadruje k osobe prokurátora, ostatným orgánom činným v trestnom konaní, súdu i k osobám svedkov.

33. Sťažovateľ navrhol súdu nahradiť väzbu písomným sľubom, ktorý predložil spolu so žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka, ktorý by kontroloval súdom uložené obmedzenia a povinnosti a vyjadril súhlas s použitím prostriedkov monitorovacieho systému. Vzhľadom na charakter prejednávanej trestnej činnosti, ale aj vzhľadom na osobu sťažovateľa nie je možné podľa názoru okresného súdu väzbu sťažovateľa nahradiť ponúknutými inštitútmi. Už v čase rozhodnutia o väzobnom stíhaní sťažovateľa prezentoval tento zdravotné problémy. Aj pri zohľadnení týchto okresný súd bol a dosiaľ aj je toho názoru, že zdravotný stav sťažovateľa nie je taký vážny, aby prostredie, v ktorom väzbu vykonáva, malo za následok jeho zhoršenie,

pretože pre uvedené okrem tvrdenia samotného sťažovateľa nič iné nenasvedčuje. Počas výkonu väzby je obvineným poskytovaná adekvátne starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach jednotlivých ústavov na výkon väzby a ústavov na výkon trestu odňatia slobody, prípadne v nemocnici pre obvinených a odsúdených, resp. aj iných civilných zdravotníckych zariadeniach.

34. Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že skutočnosti uvádzané okresným súdom vyplývajú z predloženého procesného trestného spisu. Krajský súd uviedol, že v predmetnej trestnej veci naposledy rozhodoval 6. februára 2020 pod sp. zn. 4 Tos 11/2020, keď uviedol, v čom vidí dôvod väzby u sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský súd sa už vtedy stotožnil s výrokmi okresného súdu, keď neprijal písomný sľub sťažovateľa na nahradenie väzby a nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

35. Na základe preskúmania príslušného trestného spisu dospel krajský súd k záveru, že od posledného rozhodnutia zo 6. februára 2020 do dňa rozhodnutia okresného súdu 29. apríla 2020 boli nariadené štyri hlavné pojednávania, dôkazy sa vykonávali len na hlavnom pojednávaní 20. mája 2020. Dôvodné podozrenie sťažovateľa z trestnej činnosti, pre ktorú bola na neho podaná obžaloba, naďalej pretrváva, dokazovanie nie je ukončené. Dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podľa názoru krajského súdu naďalej trvá, pretože od posledného rozhodnutia krajského súdu nedošlo k žiadnym zmenám. Vzhľadom na osobu sťažovateľa a charakter stíhanej trestnej činnosti sa aj krajský súd v tomto štádiu trestného konania stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, že nie je možné u neho nahradiť väzbu písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia obmedzení aj s kontrolou technickými prostriedkami. Sťažovateľ na hlavnom pojednávaní poukazoval na svoj vážne poškodený zdravotný stav a jeho zhoršenie, avšak k tomuto žiadne objektívne podklady predložené neboli. Zdravotný stav sťažovateľa nie je dôvodom na prepustenie z väzby, pokiaľ je možné mu poskytnúť adekvátne zdravotnú starostlivosť v podmienkach výkonu väzby, avšak súd sa týmto musí náležite zaoberať pri predložení objektívnych podkladov.

36. Vychádzajúc z uvedených úvah, krajský súd sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol.

37. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu (a príslušnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, na ktorého dôvody poukazuje a stotožňuje sa s nimi krajský súd, pozn.) konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pre ktorý aj bol sťažovateľ obmedzený na osobnej slobode, nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov podporených vykonaným dokazovaním, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

38. Zo záverov, ku ktorým dospel krajský súd pri posudzovaní podmienok väzby sťažovateľa v jeho trestnej veci, pritom nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Krajský súd vymedzil dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku jeho zákonným pomenovaním a na podporu svojich záverov poukázal na konkrétne skutočnosti vyplývajúce z trestného spisu.

39. Podľa odôvodnenia väzobných rozhodnutí oboch konajúcich súdov základná materiálna podmienka väzby sťažovateľa, a to dôvodnosť podozrenia zo spáchania vyšetrovaných skutkov, je primerane zdôvodnená konkretizáciou doterajších výsledkov dokazovania, majúcich, podľa mienky ústavného súdu, dostatočnú relevanciu.

40. Pokiaľ ide o námietku formulovanú v ústavnej sťažnosti, spochybňujúcu doterajšie výsledky dôkazného procesu, predovšetkým výpovede tzv. kajúcnikov ich konfrontáciou s vlastnými subjektívnymi hodnoteniami dôkazov predstretými sťažovateľom, poukazuje ústavný súd na svoju ustálenú judikatúru. V nej ústavný súd opakovane judikuje, že pri rozhodovaní o väzbe obvineného sa nerozhoduje o jeho vine,

resp. nevine, ale posudzuje sa len to, či sú v danom štádiu trestného konania vo vzťahu k osobe obvineného zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujúce podozrenie zo spáchania skutku vyšetrovaného trestného činu, keď hĺbkové hodnotenie dôkazov je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (pozri napr. II. ÚS 259/2019, II. ÚS 112/2020). Ani skutočnosti, ktoré konajúce súdy prezentovali ako dôvody podporujúce preventívnu väzbu, ktorá bola u sťažovateľa ustálená, a ktoré zároveň podľa súdov vylučujú možnosť nahradenia väzby sťažovateľa miernejším opatrením, sa nejavia ústavnému súdu ako vágne a nepresvedčivé.

41. Právne závery odôvodnenia napadnutého väzobného rozhodnutia krajského súdu (v spojení s predmetným rozhodnutím okresného súdu) korešpondujú so skutkovými zisteniami, a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle (majú totiž logickú podobu, pričom argumenty sú jasne vysvetlené a sú súčasne dostatočne zrozumiteľné), ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností významných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Ústavný súd súčasne zastáva názor, že konajúcimi súdmi prezentovaná interpretácia jednotlivých ustanovení aplikovaných právnych noriem (príslušných ustanovení Trestného poriadku týkajúcich sa väzobného rozhodovania) nijako nepopiera ich účel ani zmysel, a má teda z hľadiska ich ústavnej konformnosti akceptovateľnú podobu.

42. Ústavný súd tak uzatvára, že konajúce súdy sa posúdením väzobnej veci sťažovateľa zaoberali dostatočne, náležite a primerane.

43. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

44. Ústavný súd sa osobitne vysporiadal aj so sťažovateľom formulovanou námietkou porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu v kontexte argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti a upriamuje pozornosť na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej je ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru aplikovateľné na situáciu prvotnej súdnej kontroly zákonnosti obmedzenia osobnej slobody nasledujúcej bezprostredne po „zatknutí“ (t. j. na prvotné rozhodovanie o vzatí do väzby). Na prípad sťažovateľa, u ktorého išlo o nasledujúcu previerku zákonnosti väzby – žiadosť sťažovateľa o prepustenie na slobodu a rozhodovanie o jeho ponechaní vo väzbe, teda aplikovateľné nie je (III. ÚS 81/2017, I. ÚS 221/2019).

45. Pretože neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

46. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

47. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko sudca Peter Straka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu